

Cicles Formatius de Grau Superior

Nivell 1 MEQES

Curs 2020/2021

Cicle: CFGS D'ARTS PLÀSTIQUES I DISSENY EN FOTOGRAFIA

Família Professional Artística: Comunicació Gràfica i Audiovisual

Àrea de Coneixement: Departament d'història i teoria de l'art i del disseny

Mòdul: Història de la fotografia

Curs: Segon

Professor:

e-mail departament:

Hores Setmanales: 4

Número de Crèdits: 6

PROGRAMACIÓ DE LA ASSIGNATURA**1. Presentació**

Història de la fotografia és una assignatura per als alumnes dels Cicles Formatius de Grau Superiors de Disseny, corresponents a la família de Disseny Gràfic en la seua especialitat del títol de Tècnic superior d'arts plàstiques i disseny en fotografia artística.

La invenció de la fotografia es va produir a mitjan segle XIX, en ple desenvolupament de la Revolució Industrial: entre la creació de nombroses màquines, la fotografia no va ser sinó una màquina més, una "màquina per a pintar". Aquest fet i les primeres funcions que se li van atribuir, fonamentalment testimonials, van marcar els seus primers passos així com les seues complicades relacions amb la pintura, especialment en la segona meitat d'aquest segle.

Ja en el segle XX, amb les Avantguardes Històriques, i la seua consideració sense prejudicis dels mitjans d'expressió artística, la fotografia va trobar un llenguatge propi que li va permetre, en peus d'igualtat amb la pintura, contribuir de forma decisiva a trencar amb la tradició artística. A més, la seua distribució "massiva" en la premsa il·lustrada serà definitiva en el canvi dels hàbits de la visió.

Després de la 2ª Guerra Mundial, i després d'un breu pas per un "humanisme sentimental" que va culminar amb l'exposició "The family of man", la fotografia es va orientar, sense descurar la resta de les seues funcions, a l'expressió personal.

En els últims anys, la tecnologia digital i la diversitat de llenguatges de la fotografia, obri noves expectatives que fan pensar que el desenvolupat fins al moment no haja sigut sinó la prehistòria d'aquest mitjà, i semblen deixar molt lluny ell "açò ha sigut", la irreductible definició que donara Roland Barthes de la fotografia.

2. Competències generals i professionals i contribució del mòdul al perfil.

Les següents competències estan extretes del DECRET 126/2013 de 20 de setembre de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.

Competències generals:

CG1 Elaborar obra original de fotografia a partir d'un encàrrec professional determinat o d'un projecte propi.

CG2 Definir les variables formals, funcionals, estètiques i tècniques del projecte de fotografia, planificar el procés i saber realitzar-lo.

CG3 Organitzar i desenrotllar les diferents fases del projecte i els controls de qualitat corresponents per a garantir un producte fotogràfic d'acord amb els paràmetres professionals exigibles.

Competències professionals

CP1-Concretar les característiques temàtiques, estilístiques i comunicatives d'un encàrrec fotogràfic a partir de les especificacions donades.

CP2-Seleccionar i analitzar documents i materials de referència del projecte fotogràfic.

CP3-Suggerir idees i proposar diverses solucions fotogràfiques per als treballs assignats.

CP4-Dotar la imatge fotogràfica dels elements persuasius, informatius i/o identificatius adequats als objectius de l'encàrrec.

CP5-Dur a terme l'encàrrec fotogràfic atenent el posterior mitjà i suport de comunicació i dotar-lo dels recursos gràfics comunicatius més eficients.

CP6-Dominar les diferents tècniques i formats fotogràfics en els seus aspectes teòrics i pràctics, i portar-les a cap amb la qualitat exigible en l'àmbit professional.

CP7-Desenrotllar el procés fotogràfic en totes les seues etapes: realització, processament, postproducció i presentació, realitzant els controls de qualitat corresponents.

CP8-Conèixer i dominar les tècniques d'arxiu, indexació i recuperació de documents fotogràfics segons els estàndards internacionals.

CP9-Conèixer les especificitats del material i els equips professionals així com cuidar-los i mantindre'ls.

CP10-Conèixer i complir la normativa que regula l'activitat professional.

Competències socials

CS1-Treballar en grup respectant les idees del company i aportant les pròpies per a aconseguir els resultats òptims en els treballs.

CS2-Ser capaç de desembolicar-se amb soltesa i expressar-se correctament tant oral com per escrit.

CS3-Mostrar respecte cap als companys i el professorat, així com cap a l'escola i les seues instal·lacions.

3. Objectius

<i>OBJETIVOS GENERALES</i>	<i>OBJETIVOS ESPECÍFICOS</i>
<p>1. Resoldre els problemes artístics, funcionals i tècnics que es plantegen en el procés de realització de l'encàrrec fotogràfic.</p> <p>2. Desenrotllar mètode, rigor i capacitat de comunicació per a la presentació i defensa d'una idea o projecte davant del client i/o equip de treball.</p> <p>3. Interpretar l'evolució de les tendències formals i tècniques que contribueixen a configurar l'estil fotogràfic.</p> <p>4. Valorar i aplicar els principis de l'ètica professional en el desenrotllament de l'activitat professional, la seua gestió i administració.</p>	<p>1. Comprendre el llenguatge i les particularitats de la fotografia i d'altres mitjans de comunicació gràfica i visual.</p> <p>2. Conèixer els orígens i l'evolució de la fotografia en relació amb el context historicoartístic.</p> <p>3. Comprendre l'evolució històrica, tècnica i formal de la fotografia, i identificar les principals tendències, autors i obres.</p> <p>4. Analitzar i valorar les obres fotogràfiques en la seua dimensió artística, comunicativa i expressiva.</p> <p>5. Demostrar interès i sensibilitat sobre les imatges fotogràfiques que es realitzen en l'actualitat.</p> <p>6. Valorar i respectar el llegat fotogràfic com a aportació al llenguatge de la imatge contemporània.</p>

4. Resultats d'Aprenentatge

<i>RESULTATS D'APRENTATGE</i>	<i>COMPETÈNCIES RELACIONADES</i>
RA 1. Identifica les característiques formals i comunicatives de les obres gràfiques en general i de fotografia en particular	CG2
RA 2. Explica les relacions entre els moviments artístics i el disseny gràfic i de fotografia del període històric que comprèn cada unitat didàctica.	CG2
RA 3. Analitza les creacions artístiques, de disseny gràfic i de fotografia amb l'aplicació de criteris formals, narratius i simbòlics.	CP8
RA 4. Compara les obres de fotografia del període estudiat amb produccions gràfiques d'altres èpoques, establint relacions i influències, i detectant fonts d'inspiració.	CG3
RA 5. Argumenta les opinions amb precisió i rigor, utilitzant una terminologia i un vocabulari específics de la disciplina amb correcció lèxica, ortogràfica i sintàctica.	CS1, CS2
RA 6. Elabora treballs d'investigació aplicant la metodologia adequada.	CP2, CP8

5. Contenidos

1. Orígens i expansió de la fotografia. La seua relació amb altres manifestacions artístiques.
2. Els gèneres fotogràfics i la seua evolució. La fotografia en relació amb el context historicoartístic.
3. Recorregut per l'evolució històrica, tècnica i estètica de la fotografia. Manifestacions més significatives. Tendències, estils i autors més rellevants.
4. La fotografia en els mitjans de comunicació. Influència i aplicacions tecnològiques.
5. Tendències i realitzacions actuals.

5.1. Seqüenciació i temporització

En el segon curs del Cicle Formatiu de Grau Superior de Fotografia, s'aprofundeix en la el coneixement de la història de la fotografia i les seues relacions amb la resta de disciplines artístiques de l'àmbit de la creació gràfica i audiovisual.

És per això que l'assignatura d'Història de la Fotografia aprofundeix en el coneixement dels continguts contemplats en aquest punt, amb l'anàlisi d'elements concrets del llenguatge fotogràfic i audiovisual.

El primer trimestre es desenvoluparà la part corresponent a la història de la fotografia durant el segle XIX, i la seua relació amb el món de les imatges i l'art visual.

En el segon trimestre es farà un recorregut detallat pels principals exponents de la creació fotogràfica dins dels seus diferents gèneres fotogràfics i les interrelacions existents.

Durant el tercer trimestre es realitzaran les tasques de tutoria per a la consecució de l'elaboració del Projecte Integrat corresponent al segon curs d'aquest cicle formatiu.

6. Volum de treball i metodologia

ACTIVITATS	Metodologia d'ensenyament-aprenentatge	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge	Volume treball (en n ^o hores)
Classe presencial	Exposició de continguts per part del professor o en seminaris, anàlisi de competències, explicació i demostració de capacitats, habilitats i coneixements en l'aula.	RA1, RA4, RA5,	25
Classes pràctiques	Sessions de treball *grupal en grups supervisades pel professor. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions/concerts/representacions/audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc. Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne.	RA1, RA2, RA3, RA4, RA5	60
Exposició treball en grup	Aplicació de coneixements interdisciplinaris.	RA1, RA4	6
Tutoria	Atenció personalitzada i en xicotet grup. Període d'instrucció i/o orientació realitzat per un tutor/a amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, tallers, lectures, realització de treballs, projectes, etc.	RA1, RA2, RA3, RA4, RA5	6
Avaluació	Conjunt de proves (orals i/o escrites) empleades en l'avaluació inicial o formativa de l'alumne.	RA1, RA2, RA3, RA4, RA5	3
SUBTOTAL			100

7. Recursos

Història de la fotografia haurà de disposar d'un aula equipada amb canó projector, DVD i connexió a internet. Altres materials imprescindibles per al bon funcionament de l'assignatura i per a desenvolupar les activitats que es plantegen al llarg del mòdul, són: ordinadors, accés a la biblioteca, pissarra, apunts i documentació bibliogràfica.

8. Avaluació

1. Analitzar i interpretar les variables formals, estilístiques i tècniques de les imatges fotogràfiques en relació amb el context historicoartístic en què es produïxen.
2. Identificar les manifestacions, estils, autors significatius i les seues aportacions i innovacions més rellevants en el context de l'especialitat.
3. Explicar raonadament l'evolució tècnica i formal de la fotografia, en relació amb el context històric i cultural, utilitzant adequadament la terminologia específica.
4. Valorar críticament les fotografies basant-se en el coneixement històric i en relació amb les seues característiques tècniques i formals.

8.1. Convocatòria ordinària

8.1.1. Alumnes amb avaluació contínua

INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ I CRITERIS D'AVALUACIÓ.	QUALIFICACIÓ %	Resultats d'aprenentatge avaluats
<p>1- Els instruments d'avaluació poden ser els següents:</p> <p>1.1- Registres actitudinals (actitud, grau d'implicació, participació...).</p> <p>1.2- Elaboració i defensa de treballs individuals o de grup.</p> <p>1.3- Exercicis d'aula (estudi de casos, anàlisis d'obres...).</p> <p>1.4- Proves objectives (examen, elaboració de portfoli, quaderns d'aula...).</p> <p>2- Els criteris d'avaluació dels diferents instruments d'avaluació són els següents:</p> <p>2.1- Registres actitudinals:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Respecte i cooperació amb els companys. - Puntualitat - Participació en classe coherent, reflexiva i crítica. - Adequació a pautes i terminis consensuats i establits. <p>2.2- Elaboració i defensa de treballs individuals o de grup:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adequació a pautes i terminis consensuats i establerts. - Capacitat de selecció i organització de la informació. - Capacitat d'anàlisi i de síntesi. - Capacitat d'argumentació i estructuració de les idees. - Capacitat de coordinació en els treballs de grup. - Correcció ortogràfica i sintàctica. - Ús d'un vocabulari adequat. - Ús d'un estil coherent en la comunicació oral i escrita. - Ús de les normes bàsiques d'elaboració i presentació d'un treball de recerca. - Respecte a la propietat intel·lectual. - Ús correcte de les fonts documentals i la bibliografia. <p>2.3- Exercicis d'aula:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Domini dels conceptes treballats en l'aula. - Capacitat d'anàlisi i de síntesi. - Capacitat d'argumentació i estructuració de les idees. - Correcció ortogràfica i sintàctica. - Ús d'un vocabulari adequat. - Ús d'un estil de comunicació coherent. - Ús correcte de les fonts i la bibliografia. <p>2.4- Proves objectives:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Domini dels conceptes treballats en l'aula. - Capacitat d'anàlisi i de síntesi. - Capacitat d'argumentació i estructuració de les idees. - Correcció ortogràfica i sintàctica. - Ús d'un vocabulari adequat. - Ús d'un estil de comunicació coherent. 	<p>10%</p> <p>40%</p> <p>20%</p> <p>30%</p>	<p>RA1, RA2, RA3, RA4, RA5, RA6</p> <p>RA1, RA2, RA3, RA4, RA5, RA6</p> <p>RA1, RA2, RA3, RA4</p> <p>RA1, RA2, RA3, RA4, RA5</p>
<p>*L'avaluació dels treballs de grup serà individual, per la qual cosa cada membre del grup pot obtenir qualificacions diferents.</p> <p>*Els treballs seran exposats oralment en l'aula per a la seua autoavaluació per part de l'alumnes.</p> <p>*S'haurà d'obtenir un mínim de 5 en cadascun dels treballs per a poder aprovar l'assignatura.</p> <p>*No s'arrepelaran els treballs fora de la data prevista per al seu lliurament, hauran de ser recuperats en l'avaluació extraordinària.</p> <p>*Si els treballs/ examen no se superen en aquesta avaluació, es disposarà de la convocatòria extraordinària per a la seua recuperació.</p>		
<p>8.1.2. Alumnes amb pèrdua d'avaluació contínua (+20% faltes d'assistència)</p>		

INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ I CRITERIS D'AVALUACIÓ.	QUALIFICACIÓ %	Resultats d'aprenentatge avaluats
<p>Elaboració i defensa d'un treball individual</p> <p>Els criteris d'avaluació dels instruments d'avaluació són els següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adequació a pautes i terminis consensuats i establits. - Capacitat de selecció i organització de la informació. - Capacitat d'anàlisi i de síntesi. - Capacitat d'argumentació i estructuració de les idees. - Correcció ortogràfica i sintàctica. - Ús d'un vocabulari adequat. - Ús d'un estil coherent en la comunicació oral i escrita. - Ús de les normes bàsiques d'elaboració i presentació d'un treball de recerca. - Respecte a la propietat intel·lectual. - Ús correcte de les fonts i la bibliografia. 	40%	RA1, RA2, RA3, RA4, RA5, RA6
<p>Realització d'una prova objectiva</p> <p>Els criteris d'avaluació dels instruments d'avaluació són els següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Domini dels conceptes treballats en l'aula. - Capacitat d'anàlisi i de síntesi. - Capacitat d'argumentació i estructuració de les idees. - Correcció ortogràfica i sintàctica. - Ús d'un vocabulari adequat. - Ús d'un estil de comunicació coherent. 	60%	RA1, RA2, RA3, RA4, RA5
<p>*Cadascun dels treballs, així com l'examen, hauran de superar-se amb una qualificació igual o superior a 5. *El lliurament dels treballs es realitzarà al principi de la realització de l'examen i serà requisit per a realitzar-ho. *Els treballs de grup desenvolupats al llarg de curs seran individuals en aquesta convocatòria.</p>		

8.2. Convocatòria extraordinària

8.2.1. Alumnes amb avaluació contínua

INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ I CRITERIS D'AVALUACIÓ.	QUALIFICACIÓ %	Resultats d'aprenentatge avaluats
Els instruments d'avaluació, els criteris d'avaluació, qualificació i els resultats d'aprenentatge avaluats són equivalents als del punt 8.1.1		
<p>*Els alumnes que no hagen superat algun/s dels exercicis desenvolupats en classe, els lliuraran per a la seua recuperació en l'avaluació extraordinària. *Els treballs de grup desenvolupats al llarg del curs, seran individuals en aquesta avaluació. *S'haurà d'obtenir un mínim de 5 en cadascun dels treballs per a poder aprovar l'assignatura. *No s'arreglaran els treballs fora de la data prevista per al seu lliurament.</p>		

8.2.2. Alumnes amb pèrdua d'avaluació contínua (+20% faltes d'assistència)

INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ I CRITERIS D'AVALUACIÓ.	QUALIFICACIÓ %	Resultats d'aprenentatge avaluats
Els instruments d'avaluació, els criteris d'avaluació, qualificació i els resultats d'aprenentatge avaluats són equivalents als del punt 8.2.2.		
<p>*Cadascun dels treballs, així com l'examen, hauran de superar-se amb una qualificació igual o superior a 5. *El lliurament dels treballs es realitzarà al principi de la realització de l'examen i serà requisit per a realitzar-ho. *Els treballs de grup desenvolupats al llarg de curs seran individuals en aquesta convocatòria.</p>		

9. Bibliografía

Bibliografía básica

DDAA (2001) *Historia de la fotografía*. Madrid: Alianza.

Lemaigny, J.C., Rouillé, R. (1988) *Historia de la fotografía*. Barcelona: Alcor.

Jeffrey, I. (2005) *La fotografía*. Madrid: Destino.

Bibliografía complementaria

Freund, Gisele, *La Fotografía como documento social*, Ed. Gustavo Pili

La fotografía del s. XX, ed. Taschen

Barthes, R. *La cámara lúcida*, Paidós Comunicación

Sontag, Susan, *Sobre la fotografía*, Ed. Edhasa

Scharf, Aaron. *Arte y fotografía*. Alianza Forma

Ribalta, J. *Efecto real. Debates posmodernos sobre fotografía*, Gustavo Pili

VVAA, *Indiferencia y singularidad. La fotografía en el pensamiento artístico contemporáneo*, MUSAC.

Gomez Isla, J. *Fotografía de creación*, Nerea

Colección Los Grandes fotógrafos. Orbis-fabri

Colección Fotografía, Photo-poche del s. XIX.